

Ιωάννης Θεοδωρακόπουλος, Ακαδημαϊκός - Παπαδιαμάντης ό
«βυζαντινός»

Άρθρον εις τὸ ἐγκόλπιον Ἡμερολόγιον 2012 τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Πειραιῶς

Ὁ Παπαδιαμάντης εἶναι ἕνας ἀληθινὸς νέος Ἕλληνας, δηλαδὴ ζῆ ὅλη τὴ
ζωὴ ποὺ σχηματίζεται στὴν Ἑλλάδα ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀπόχτηση τῆς
ἐλευθερίας, καὶ τὴ ζῆ ἄμεσα στὴν πηγὴ τῆς, στὸ λαό. Ὅμως εἶναι, θά ἴλεγε
κανεῖς, ὁ ἴδιος ἄνθρωπος καὶ βυζαντινός. Καὶ ἀπὸ καταγωγὴ καὶ ἀπὸ κλίση
εἶναι δεμένος μὲ τὴ βυζαντινὴ χριστιανικὴ παράδοση. Ἀγαπάει τρυφερὰ
κάθε ἐκδήλωση τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς. Καὶ λατρεύει τὸ μυστικὸ τῆς βάθος.
Ἰδιαίτερη εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ πρὸς τὴν Ἀγία Γραφή. Ὁ χριστιανὸς ὅμως
αὐτὸς δὲ θέλησε νὰ δεχθῆ τὸ σχῆμα τῆς ἱερωσύνης. Γνωστὴ εἶναι ἡ
περίφημη ἐκείνη φράση τοῦ: «Θέλω νὰ γίνω κοσμοκαλόγηρος», δηλαδὴ
καλόγηρος μέσα στὴν κοινωνία, στὴ ζωὴ. Δημιούργημα τοῦ Παπαδιαμάντη
εἶναι τὸ διήγημα. Μέσα τοῦ ἔχομε μίαν ἀβίαστη τέχνη, ποὺ μᾶς ἀναγκάζει
νὰ ἀκροασθοῦμε τὴν ψυχὴ τοῦ λαοῦ, τὸν ἐσωτερικὸ τῆς βίῃ, καθὼς καὶ τὸ
φυσικὸ πλαίσιο ὅπου μέσα ἀπλώνεται. Ἀγάπη πρὸς τὸ λαὸ εἶναι τὸ κύριο
γνώρισμα τοῦ Παπαδιαμάντη. Ὁ λαός, ἡ πατρικὴ γῆ, λίγοι διαλεχτοὶ φίλοι,
μέσα σ' αὐτὰ ἀπλώνεται ἡ ψυχὴ τοῦ Παπαδιαμάντη.